

Szocialista tapasztalatcsere nemzetközi méretekben

KAPITALISTA ÉPÍTÉSÜNK hatalmas erőforrása egyben egyik legnagyobb előnye a kapitalizmusnak az anarchikus, a profitérdekek és konkurencia által korlátozott gazdaságával szemben az a tény, hogy minden értékes üzemi tapasztalat, újítás, vagy találmány korlátlanul átvihető minden munkahelyre, ahol annak hasznos alkalmazása lehetséges. Szocialista üzemünknek nincsenek egymással szemben féltve őrzött gyártási titkai, ellenkezőleg, minden új tapasztalatnak és újításnak — hacsak honvédelmi vagy más fontos állami érdekek azt nem tiltják — megkísérelnek a legszélesebb nyilvánosságot adni. „Ujítók Lapja”, műszaki folyóiratunk, sőt lapjaink is, olyan újítások és értékes üzemi tapasztalatok százait és ezreit teszik közhírré, minőket minden kapitalista üzem féltékenyen őrzött volna konkurensei előtt. Dolgozóink egyre fokozódó szocialista öntudata hatalmas tényezője a tapasztalatcsere gyorsításának. Egyik legszebb példája ennek a munkamódszerátadás, amikor a sztahánovista, az élmunkás, egy általában a gyakorlottabb, idősebb dolgozó közvetlenül adja át tapasztalatait munkástársainak s ezzel lényegesen fokozza azok teljesítményét.

KAPITALISTA KIZSÁKMÁNYOLÁS idején, a munkanélküliség állandó veszedelmével fenyegetett dolgozó, még munkástársai előtt is titkolni szokta a maga mesterfogásait, hogy lehetőleg nélkülözhetetlenebb legyen és ne ő kerüljön először az utcára válság, vagy rossz konjunktúra idején. A szocialista üzem dolgozója jól tudja, hogy munkástársainak a termelésben segítve, saját jólétére és jobb jövője érdekében cselekszik, mert dolgozótársának jobb eredménye is az országot, a szocialista békefront erőinek megszilárdítását szolgálja.

A TAPASZTALATOK ÁTADÁSÁNAK, ami egész újítómozgalmunk eredményességét megsokszorozhatja, óriási és sokoldalú lehetőségeit természetesen még távolról sem tudjuk hazánkban teljes mértékben kihasználni. Haladás természetesen van ezen a téren is. Sokat segített például az Országos Ujítókállitás és annak a vidéki városokban való bemutatása; egyre rendszeresebbé válnak a szakmai újítási megbízottak értekezletei az újítások kicserélésére s elősegítik ezt a különböző műszaki konferenciák, szakmai tanácskozások és ehhez hasonlóak. De természetesen még nagy szervezőmunkára, propagandára és főleg sokkal több és merészebb kezdeményezésre van szükség a

nyilvánosságra jutott újítások átvételében, hogy a szocialista tapasztalatcsere nagy lehetőségeit, legalábbis megközelítően, teljesen kihasználhassuk.

Egyidejűleg örvendetesen kezd kialakulni a tapasztalatcsere azok között az országok között, amelyek élükön a nagy Szovjetunióval, a szocializmust építik.

A SZOVJETÚNIÓ ÉS A NÉPI DEMOKRÁCIÁK KÖZÖTT a szocialista nemzetközi szolidaritás nagyszerű megnyilvánulása az a kölcsönös segítség, amellyel a tapasztalatok, újítások, találmányok, tudományos eredmények átadásával egymást támogatják és erősítik. A legszemléltetőbben látjuk ezt a Szovjetunióval fennálló kulturális és gazdasági kapcsolatainkban. Egyedül az „Ujítók Lapja” útján többszáz jelentős szovjet újítás és tudományos eredmény jutott iparunk tudomására, amelyek felhasználását semmiféle szabadalmi korlátok nem hátráltatják. A szovjet Sztahánov-mozgalom legnagyobb jelentőségű újításait pedig nemcsak a sajtóból, de a legkiválóbb szovjet sztahánovisták közvetlen segítségével sajtíthatták el kohászati- és gépiparunk, építőiparunk, bányászatunk és közlekedésünk dolgozói. Számtalan üzemi és tudományos tapasztalatot hoznak magukkal a Szovjetunióban tanuló diákjaink, kiküldött szakembereink. Természetes, hogy ezt a hatalmas és önzetlen segítséget mi még eddig nem nagy mértékben viszonzhattuk, de büszkeséggel és örömmel tölthet el az a tény, hogy ma már nem egy olyan nagyjelentőségű magyar találmány és újítás van, amelyet a Szovjetunió a maga élenjáró technikája mellett is eredményesen tud felhasználni.

HASONLÓ SZELLEMBEN kezd egyre jobban kialakulni a tapasztalatcsere hazánk és a népi demokráciák országai között is. Az „Ujítók Lapja” olvasói észrevehették, hogy már hónapok óta rendszeresen közlünk cseh és szlovák eredetű újításokat, ugyanígy a cseh és szlovák újítók lapjában, a prágai és bratiszlavai „Technicka Prace”-ban, rendszeresen olvashatjuk az „Ujítók Lapja”-ban közzétett magyar újítások cseh és szlovák nyelvű leírásait. Megindult az újítások rendszeres kicserélése a lengyel és a magyar Találmányi Hivatalok között is. Legutóbbi számainkban már lengyel újítók számunkra is nagyjelentőségű újításainak egész sorozatát ismertettük. E napokban a Találmányi Hivatal megkapta a Német Demokratikus Köztársaság Találmányi Hivatalának első küldeményét és jelen számunktól kezdve módunkban lesz a demokratikus Németország dolgozói újításait is ismertetni és szocialista építésünk számára hozzáférhetővé tenni. Megteremtjük ezt a kapcsolatot a román és bolgár újítási mozgalommal is.

Nincs kizárva annak lehetősége sem, hogy talán még az idén sikerül egy Budapesten rendezendő szocialista nemzetközi újítókijárással is alátámasztani ezt a már megindult tapasztalatcserét.

A NEMZETKÖZI SZOCIALISTA TAPASZTALATCSERE ilyen kialakulása, további kiszélesítése és megszilárdítása rendkívüli jelentőségű. Természetes, hogy itt még nagy, főleg nyelvi nehézségeket kell leküzdeni, de e nehézségeket le tudjuk és le is fogjuk küzdeni. Ha a tapasztalatcsere általában megsokszorozza az újítói tevékenység eredményeit, úgy ilyen módon ez nemzet-

közi méretekben fog meghatározódni. Végtelen lelkesedéssel tölthet el minden magyar újítót az a tudat, hogy újításával nemcsak szocialista építőkörök szolgálatára, de az eljut messze az ország határain túl is és a szocializmust építő, a békét és haladásért harcoló összes testvérország hátrányára válik. Kétségtelen, hogy ennek felismerésével új, még hatalmasabb lendületet ad újítómozgalmunknak és arra kell törekednünk, hogy újítómozgalmunknak ez az egyre fokozódó szocialista nemzetközisége átmenjen dolgozóink minél szélesebb rétegeinek tudatába.

HEVESI GYULA

Megvalósult újítási feladattervek

Újítómozgalmunk az első országos újítókongresszus utáni lendületes fejlődésben mind gazdasági eredmény, mind a benyújtott és elfogadott újítási javaslatok számának emelkedése szempontjából csúcseredményt ért el az ötéves terv első negyedében. Az 1950-es év első három hónapjában 15.561 elfogadott újítási javaslat 142.5 millió forint évi megtakarítást eredményez. A hónapról-hónapra emelkedő számú újítási javaslatok közvetlen segítséget jelentenek a dolgozóknak az üzemek rejtett tartalékainak feltárásában, az önköltség csökkentésében és a selejt elleni harcban. Az újítómozgalom eredményeinek fokozódása, az újítók számának emelkedése bizonyítja, hogy az üzemek dolgozói megértették Rákosi elvtársnak a sztahanovisták tanácskozásán mondott szavát és a merész kezdeményezések tömegével fokozzák a termelést, emelik a termelékenységet, gyorsítják a szocializmus építésének ütemét.

Az újítómozgalom fejlődésében és gazdasági eredményeinek fokozásában fontos tényező a mozgalom tervszerű irányítása, az élmunkás- és újító körök tervszerű munkája. A tervszerű újítómozgalom megteremtése terén az első lépést jelentette a feladattervek kidolgozása. Ezek a feladattervek minőségi tényezői a mozgalomnak, mert ráirányítják az újítók figyelmét azokra a technikai és technológiai problémákra, amelyeknek megoldása egész iparágak — és nemcsak egyes üzemek vagy műhelyek — termelésének központi kérdései.

A vegyiparban

A vegyipari szakmai konferencia által kidolgozott feladatterv egyik pontja az úgynevezett gáztisztító massa hazai gyártásának kérdése. A gáztisztító masszára azért van szükség, mert a magyar szenek magas kéntartalma miatt erősen szennyezett a belőlük előállított gáz is. A szennyezést a gáztisztító masszán való átszűréssel távolítják el. Gáztisztító masszát a fel szabadulás előtt és még azután is külföldről szereztük be nemes valutáért. Hosszas kísérletezés után a magyar újítóknak sikerült olyan eljárást kidolgozni, amelynek segítségével aktív hatásában a külföldi masszával egyenértékű, de minőségileg jobb gáztisztító masszát állítunk elő hazai nyersanyagokból.

A cipőiparban

A cipőipar dolgozói a szakmai konferencián megoldásra váró feladatként jelölték meg a szárítás idejének megrövidítését. Zákány László újító megoldotta a felada-

tot és kidolgozta az infravörös sugarakkal történő szárítási eljárást. Ez olcsóbb, mint az eddig alkalmazott gőzzel történő szárítás. Az újítás gyakorlati alkalmazásával 24 percre csökkent a 6 órás szárítási idő. A szárítási idő a réginél 1/15-ére csökkent, ami azt jelenti, hogy nagymértékben emelkedett a szárítókapacitás

A fonóiparban

A fonóipari szakkonferencia általános feladatként tűzte az újítók elé a gépi berendezések tökéletesítését. A Győri Állami Fonóda egyik újítója olyan mérőlécezt készített, amely számszerűen megmutatja, mennyi fonal van a csévéken. Az újítás nagy jelentőségű a gépek menetközbeni átadása szempontjából. Eddig ugyanis, ha meg akarták nézni, mennyi fonal van a csévéken, le kellett szedni azokat. A mérőléce alkalmazásával bármikor megállapítható a csévéken lévő pamut mennyisége. Az újítás nagy mértékben emelte a fonóda termelését, jelentősen csökkent a gépállási idő.

A faiparban

A faipari szakkonferencia határozatában, illetve feladattervében szerepel a jobb anyag- és energia kihasználás. Szabó Lajos, az Újpesti Bútorgyár kiváló munkatársa két újításával jelentős anyagmegtakarítást ért el. Egy újítása a méretre vágó gép fűrész ele helyezett elővágó készülék, amely kiküszöböli a deszka szélleinek berepedezését. Szabó elvtárs másik újítása a gyártás folyamán eddig feleslegesen alkalmazott pácolás kiküszöbölése. Ezzel az újító nagy munkaidőt — két és fél mászta pácanyag megtakarítást ér el évente.

Az Újpesti Bútorgyár újítóinak egyik ésszerűsítése, hogy a szekrények oldalazásánál a nehezen beszerezhető tömör bútorlapot kézzel ragasztott deszkalemez helyettesítik. Az ésszerűsítés gazdasági eredménye 26.000 forint értékű anyagmegtakarítás évente. De nem közömbös az ésszerűsítés gyakorlati megvalósítása a vásárlók szempontjából sem: 60 forinttal csökkent a réggel azonos minőségű szekrények ára.